

Γράφει **Μιχάλης Ρίζος**

Ο κουρνιαχτός και οι αντιδράσεις μεγάλου τμήματος του μαχόμενου εργατικού δυναμικού σχετικά με την κατάληξη του νόθου συνεδρίου της ΓΣΕΕ δεν έχουν κοπάσει. Δικαίως, διότι όλοι έχουν καταλάβει ότι η ηγετική ομάδα της ΓΣΕΕ επιβεβαίωσε τον αντεργατικό της ρόλο οργανώνοντας ένα συνέδριο των αφεντικών και όχι των εργατών, που μόνο στόχο είχε να επαναλειτουργήσει η ΓΣΕΕ Α.Ε. για να πάρει ξανά θεσμική βούλα ο απεργοσπαστικός μηχανισμός που έχουν χτίσει οι παρατάξεις των ΠΑΣΚΕ-ΔΑΚΕ-ΣΥΡΙΖΑ, να επανακάμψει ο κοινωνικός εταιρισμός, η λογική της ταξικής ειρήνης, της συνδιαλλαγής και της υποταγής.

Όμως το πιο ενδιαφέρον και συνάμα ελπιδοφόρο είναι ότι έχει ανοίξει για τα καλά -έστω και καθυστερημένα- η συζήτηση για **ένα νέο εργατικό κίνημα**. Που θα υπερβαίνει όχι απλά τον συνδικαλιστικό εκφυλισμό του εργοδοτικού-κυβερνητικού μηχανισμού της ΓΣΕΕ, **αλλά θα ορίζει μια νέα στρατηγική ταξικής αντεπίθεσης**.

Στο πλαίσιο αυτό και πάντα υπό το πρίσμα της κοινής αγωνίας για την αναγκαία ταξική ανασυγκρότηση εξελίσσεται και η κριτική αγωνιστών της αντικαπιταλιστικής και κομμουνιστικής αριστεράς απέναντι στο ΠΑΜΕ. Μια κριτική συνολική, που βασικά αφορά την τοποθέτηση του ΠΑΜΕ στο θεμελιώδες παραπάνω ερώτημα και που συνέπεια της είναι η τελική αποδοχή-συμμετοχή του στο νόθο 37ο συνέδριο. Με άλλα λόγια, η άρνηση παραδοχής της στρατηγικής κρίσης του εργατικού κινήματος είναι που περιορίζει το ΠΑΜΕ σε τακτικές κινήσεις επίδρασης στους εσωτερικούς συνδικαλιστικούς συσχετισμούς και μόνο, στην απόσταση καταγγελιών και τελικών πρακτικών, στην άρνηση χάραξης αυτοτελούς ταξικής γραμμής με προοπτική για τη μετωπική ρήξη, υπέρβαση και οργάνωση ενός νέου εργατικού κινήματος. Κακά τα ψέματα. Υπάρχει ικανό φορτίο αυθόρμητης αλλά και συνειδητής διαμαρτυρίας εργατικών δυνάμεων απέναντι στη σημερινή κατάσταση. Και το δίλημμα προβάλλει αμείλικτο: Ή θα συνεχίσει αυτό που παρουσιάζεται ως εργατικό κίνημα να διαπραγματεύεται τους όρους εξαθλίωσης και να μη δείχνει ικανό να εμποδίσει καμιά αντεργατική αναδιάρθρωση ή τα πρωτοπόρα ταξικά ρεύματα, συλλογικότητες, κόμματα και οργανώσεις θα σταματήσουν να μπαζώνουν «αριστερά» και «ταξικά» το σημερινό αδιέξοδο και θα εργαστούν από κοινού για τη συνδικαλιστική, πολιτική και οργανωτική ανατροπή αυτής της κατάστασης. *Διαχείριση της ήττας με τα υλικά του παρελθόντος ή νικηφόρα ανασυγκρότηση με το κοινωνικό φορτίο που σωρεύει η υπεραντιδραστική επίθεση του κεφαλαίου, αυτό είναι το ερώτημα.*

Ας δούμε συγκεκριμένα:

1) Καταρχήν μια εικόνα που σκόπιμα αποφεύγεται να αναδειχτεί από το ΠΑΜΕ:

Στο συνέδριο αυτό η ΔΑΣ (ΠΑΜΕ) έχασε το 20% των συνέδρων (66 από 83) και μία έδρα από το 2016. Ενώ αθροιστικά και τα δύο μπλοκ του ΣΥΡΙΖΑ έχασαν το 25% των συνέδρων τους. Οι απώλειες φυσικά πήγαν όλες υπέρ της ΔΑΚΕ και της ΠΑΣΚΕ. Δεν δείχνει αυτό ότι η γραμμή νομιμοποίησης της ΓΣΕΕ, και το 2016 και σήμερα από το ΠΑΜΕ, έχει πρακτικά αποτύχει (πέρα από τις θεωρίες και τις γενικολογίες); Ότι δεν οδηγεί ούτε καν στη βελτίωση των συσχετισμών και στην πιο αποτελεσματική πίεση «εντός» του εργοδοτικού συνδικαλισμού;

2) Ένα από τα βασικά επιχειρήματα της ηγεσίας του ΠΑΜΕ είναι ότι η συμμετοχή τους στην ΕΕ της ΓΣΕΕ βοηθάει στην αποκάλυψη του ρόλου της πλειοψηφίας και στο να «μην δρουν ανενόχλητοι». Λένε κατά λέξη: «Ο σχεδιασμός Παναγόπουλου - Κιουτσούκη - Βασιλόπουλου, κυβέρνησης και εργοδοσίας, δεν ήθελε "στα πόδια τους" ταξικές Ομοσπονδίες, Εργατικά Κέντρα και Συνδικάτα, συνδικαλιστές που συσπειρώνονται στο ΠΑΜΕ. Για να έχουν το πεδίο

ανοιχτό για να χειραγωγούν Ομοσπονδίες και σωματεία, να μαγειρεύουν συσχετισμούς, και το κυριότερο, να προωθήσουν ανενόχλητοι ακόμα πιο αντιδραστικές αλλαγές στη λειτουργία και τον χαρακτήρα του συνδικαλιστικού κινήματος, να υπονομεύουν αγωνιστικές διεργασίες που αναπτύσσονται από τα κάτω, να σπέρνουν χωρίς εμπόδια το δηλητήριο της ταξικής συναίνεσης και συνεργασίας».

Είναι δυνατόν να το πιστεύει αυτό το ΠΑΜΕ; Πρόκειται στην κυριολεξία για ανάποδη ανάγνωση. Η κυβέρνηση, ο ΣΕΒ, οι Παναγόπουλοι και οι Καραγεωργόπουλοι θέλανε και θέλουν ακριβώς το αντίστροφο. Να ξεδοντιάζουν το ΠΑΜΕ και κάθε ταξική φωνή δια της νομιμοποίησης και συμμετοχής στο συνδικάτο ΑΕ που έχουν φτιάξει. Γι αυτό και πανηγυρίζει η ηγετική ομάδα της ΓΣΕΕ από την κατάληξη του συνεδρίου. Λένε στην ουσία στο ΠΑΜΕ αλλά και συνολικά στην εργατική τάξη: Όσο κι αν φωνάζετε, όσο κι αν καταγγέλλετε, όσες νοθείες κι αν κάνουμε, όσες «κοινωνικές συμμαχίες» κι αν εφεύρουμε, όσα ΜΑΤ κι αν φέρνουμε, όσα ξεπουλήματα αγώνων και κατάρπυστες ΣΣΕ κι αν υπογράφουμε, σε μας θα έρχεστε. Έξω απ' το μαντρί...

3) Οι συνέπειες αυτών των επιλογών είναι πολλές και καταστροφικές.

- Δεν έχουν κανένα πρακτικό αποτέλεσμα αφού οι πλειοψηφίες και οι αποφάσεις της ΓΣΕΕ είναι δεδομένες, είτε με βία και νοθεία είτε με οποιονδήποτε άλλο τρόπο.

- Απογοητεύουν το μαχόμενο κόσμο, ειδικά τη νέα εργατική βάρδια, γενικά μεγαλώνουν την απόσταση του κόσμου από τα συνδικάτα, ενισχύοντας την αντίληψη ότι τελικά «όλοι ίδιοι είναι», όλοι «κατεργάρηδες που κάνουν νοθείες» και που την κρίσιμη στιγμή «δεν κάνουν την αποφασιστική ρήξη».

- Ξεφτιλίζουν τις αποφάσεις εκατοντάδων σωματείων, εργατικών κέντρων, ομοσπονδιών, ακόμα και της ΑΔΕΔΥ, που με σαφήνεια λέγανε ότι συνέδριο με τέτοιους όρους δεν πρέπει να νομιμοποιηθεί. Πως με τόση ευκολία το ΠΑΜΕ διασύρει τόσα σωματεία; Αν δεν είναι αυτός χειρισμός των αποφάσεων και εργαλειοποίηση του οργανωμένου κινήματος από μια ηγεσία, τότε τι είναι;

- Βοηθάνε τον εργοδοτικό, κυβερνητικό συνδικαλισμό, δίνοντας του χρόνο και χώρο, να ανασυγκροτηθεί, εκεί που ήταν στη γωνία και χωρίς πρωτοβουλία κινήσεων από τον Μάη του 2018.

- Το κυριότερο: καλλιεργούν την αντίληψη του ΤΙΝΑ μέσα στο κίνημα. Ότι δηλαδή δεν

υπάρχει άλλος δρόμος οργάνωσης, σωματειακής συγκρότησης, συντονισμού και απεργίας αν δεν πάρει τη σφραγίδα της «εξουσίας» και των αρχόντων της ΓΣΕΕ. Ευτυχώς η ζωή τους διαψεύδει (απεργίες 24/9/2019 και 18/2/2020, διακλαδική 19 Μάρτη που προετοιμάζεται, αντίστοιχη του Νοέμβρη 2018).

4) Η βάσιμη και δημιουργική αυτή κριτική βαφτίζεται από την ηγεσία του ΠΑΜΕ και του ΚΚΕ «τυχοδιωκτισμός» κατά το γνώριμο τρόπο. Μερικοί ξαναεπιστρατεύουν τον «αριστερισμό» και την παραίνεση του Λένιν για «συμμετοχή στα αντιδραστικά συνδικάτα» (είναι εκπληκτικό πως από τους 52 τόμους του Λένιν, μόνο τα παραπάνω συνοδεύουν ως δικαιολογίες όλες τις απαράδεκτες συνθηκολογήσεις του εργατικού κινήματος). Δεν είναι όμως έτσι. Με νηφάλιο τρόπο πρέπει να δούμε ότι η ΓΣΕΕ δεν είναι καν «αντιδραστικό συνδικάτο». Έχει μετεξελιχτεί σε θεσμό της αστικής πολιτικής που συντελεί στην επιδείνωση της θέσης των εργαζομένων, διευκολύνει την κερδοφορία του κεφαλαίου, την πολεμική-αντιπροσφυγική του δράση, τη δημοσιονομική στρατηγική και το «Ναι» στην ΕΕ, το ΝΑΤΟ, τον ΣΕΒ και τις κυβερνήσεις.

Τι κάνουμε απέναντί του; Συμμετέχουμε στο σχεδιασμό του και απλά διαφοροποιούμαστε στο πλαίσιο και τις πλατείες; Συμμετέχουμε μόνο για κάποιες έδρες; Κάνουμε οργανωτική ρήξη στη βάση όμως της ίδια λίγο πολύ πρότασης στους εργάτες (διαπραγμάτευση των όρων εξαθλίωσης και μάχη για ορισμένα ψίχουλα και καθυστερήσεις εφαρμογής των αντεργατικών νόμων); Βάζουμε γραμμή αντεπίθεσης αλλά στο υπάρχον συνδικαλιστικό και οργανωτικό πλαίσιο της νοθείας και της συναλλαγής; Δεν αξίζει ένα πραγματικό εργατικό συνέδριο για όλα αυτά;

Και ποιος επιτέλους μίλησε για απόσυρση από τα συνδικάτα γενικά; Δεν υπάρχουν εκατοντάδες σωματεία, ομοσπονδίες, εργατικά κέντρα που συσπειρώθηκαν και σε απεργίες και σε δεκάδες άλλες πρωτοβουλίες; (κάποιες από αυτές τις αξιοποίησε και το ΚΚΕ με κοινοβουλευτικές επερωτήσεις και σχέδια νόμου πχ για τις ΣΣΕ, τη μονιμοποίηση των συμβασιούχων του δημοσίου κλπ). Ας μη ρίχνουμε τη μπάλα στην εξέδρα. Αναφερόμαστε για τη ΓΣΕΕ, το συγκεκριμένο συνέδριο και σώμα της, τη συγκεκριμένη απεργοσπαστική ηγεσία της και το αν έπρεπε να νομιμοποιηθεί ή αντίθετα (προφανώς εμείς απαντάμε το δεύτερο) να οξυνθεί η κρίση και περιθωριοποίηση της.

Υπάρχει άλλος δρόμος. Μέσα στα συνδικάτα και την ταξική πάλη, έξω από τη συνδιαλλαγή και τους εργοδοτικούς μηχανισμούς

Σήμερα η **μάχη της ταξικής ανασυγκρότησης και της αυτοτέλειας** του κινήματος είναι

πιο επιβεβλημένη από ποτέ. Με πρωτοβουλίες αγωνιστικού και απεργιακού συντονισμού σε κλάδους και γενικά, προσπάθεια για ένα άλλο κέντρο αγώνα πέρα και κόντρα στους ξεπουλημένους γραφειοκράτες, στηριγμένο στα πρωτοβάθμια σωματεία, στις μορφές οργάνωσης που φτιάχνουν πραγματικοί εργάτες και όχι εργοδότες, δίνοντας μάχη για την ανατροπή της πολιτικής της κυβέρνησης της ΝΔ, του κεφαλαίου και της ΕΕ.

Αναγνωρίζοντας ότι το εργατικό κίνημα στην Ελλάδα έχει σαφή υποχώρηση σε σχέση με τις προηγούμενες δεκαετίες και ανιχνεύοντας τις αιτίες που έχουν να κάνουν:

- Με την αλλαγή της οργάνωσης των παραγωγικών και εργασιακών σχέσεων του σύγχρονου καπιταλισμού, με τη διαρκή επίθεση στα κατακτημένα εργατικά δικαιώματα, κάτι που συμβαίνει με όλες τις κυβερνήσεις των τελευταίων χρόνων (ΝΔ, ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑΣΟΚ). Όλες προωθούν την ελαστική εργασία, το πετσόκομμα των μισθών σε όφελος της κερδοφορίας των μεγάλων επιχειρήσεων, τις ιδιωτικοποιήσεις, την επίθεση στην κοινωνική ασφάλιση, εντατικοποίηση, απολύσεις και τρομοκρατία στους χώρους δουλειάς. Η διαρκής και συνολική αυτή επίθεση από το σύνολο του αστικού μετώπου έχει δημιουργήσει διαφορετικούς όρους ένταξης στην παραγωγή της νέας εργατικής βάρδιας με συνέπειες στη συνδικαλιστική και πολιτική της δράση στους χώρους εργασίας. Σωματεία έχουν διαλυθεί, οι Συλλογικές συμβάσεις εργασίας περιορίζονται σε όφελος των ατομικών συμβάσεων, ο φόβος της ανεργίας τροφοδοτεί την υποταγή.

- Με την συνθηκολόγηση των περισσότερων ηγεσιών στα μεγάλα συνδικάτα υπέρ των εργοδοτών και των κυβερνήσεων. Συμφωνούν με τις αντεργατικές μεταρρυθμίσεις και απλώς παζαρεύουν κάποια μέτρα ελάχιστης ανακούφισης. Παζαρεύουν δηλ. τους όρους και τους ρυθμούς εξαθλίωσης δεν πάνε για να ανατρέψουν την εξαθλίωση και την αντεργατική πολιτική. Αυτό εντείνει την αποστροφή του κόσμου στη συνδικαλιστική δράση, θεωρώντας τις ηγεσίες τους πουλημένες και συν-εταίρους των κυβερνήσεων και των αφεντικών.

- Με το ιστορικό έλλειμμα στρατηγικής του εργατικού κινήματος, που λίγο-πολύ υπάρχει σε όλη την Ευρώπη. Το κίνημα «δηλητηριασμένο» επί χρόνια από το ρεφορμισμό και την αστική διαχείριση δεν μπορεί να κάνει πολιτικό αγώνα ανατροπής των αντιδραστικών μεταρρυθμίσεων που επιβάλλει ο σημερινός καπιταλισμός, η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι υπερεθνικοί μηχανισμοί του κεφαλαίου. Περιορίζεται σε οικονομικούς στόχους και αυτούς υποβαθμισμένους. Έτσι όμως διαρκώς αμύνεται, υποχωρεί και χάνει, δεν εμπνέει και δεν οργανώνει τις χειραφετητικές - απελευθερωτικές τάσεις της εργατικής τάξης, δεν μπορεί να σπάσει το κέλυφος της εκμετάλλευσης.

Στο μέτρο των δυνάμεών μας δώσαμε μαζί τη μάχη με το ΠΑΜΕ (όπως πχ στο ΕΚΑ, στις απεργίες της 24/9 και 18/2, σε κοινές δράσεις στους κλάδους).

Μπορούμε να ανοίξουμε έναν άλλο δρόμο κοινής ανατρεπτικής δράσης και συμβολής στην ταξική ανασυγκρότηση χωρίς τα δάνεια και την υποταγή του αστικοποιημένου συνδικαλισμού. Με μαχητικό πλαίσιο μάχης που να υπερασπίζεται το σύνολο των εργατικών λαϊκών αναγκών συνδέοντας την αναγκαία μάχη για την ανακούφιση της εργατικής τάξης με ένα συνεκτικό πλαίσιο και σχέδιο ανατροπής της κερδοφορίας του κεφαλαίου, της δημοσιονομικής δικτατορίας της ΕΕ και του προγράμματος μεταμνημονιακής επιτροπείας, του αντεργατικού οπλοστασίου των αστικών κυβερνήσεων.

Το ΠΑΜΕ θα αλλάξει ρότα;